

F E L S É G E S
II. L E O P O L D
C S Á S Z Á R N A K

É S
MAGYAR ORSZÁG KIRÁLYÁNAK,
Az Ország-Gyűlésében egyben-gyűlt R.
Katolikus, és mind a' két Confessió
lévő Evangyélikus

R E N D E K N E K
É S
S T Á T U S O K N A K
meg-egygyezések fzerint

az egész
N E M E S O R S Z Á G'
Ő Felsége eleibe juttatott kívánságára,
és kérésére

A' V A L L Á S'
D O L G Á B A N T E T T,
és Bóldog Aszfzony Havának 18-dik napján
1791. esztendőben költ végső
K E G Y E L M E S
M E G - H A T Á R O Z Á S A.

12
FELSÉGES
II. LEOPOLD
CSÁSZÁRNAK

ÉS
MAGYAR ORSZÁG KIRÁLYÁNAK,
Az Ország-Gyűlésében egyben-gyűlt R.
Katolikus, és mind a' két Confessiön
lévő Evangyélikus

RENDEKNEK
ÉS
STÁTUSOKNAK

meg-egygyezések fzerint

az egész

NEMES ORSZÁG'

Ő Felsége eleibe juttatott kívánságára,
és kérésére

A' VALLÁS'

DOLGÁBAN TETT,

és Bóldog Afzfzony Havának 18-dik napján
1791. éfstendőben költ végső

KEGYELMES
MEG-HATÁROZÁSA.

POZSONYBAN,

Wéber Simon Péter' költfégevel, és határral.

A' Császári és Királyi Apostoli Felségnek kegyelmes Urunknak nevével, a' Felséges Ertz Hertzegnek, az Uraknak, Nemes Magyar Ország, és ahoz kaptsolt Tartományok, Fő Tisztelendő, Tisztelendő, Betsületes, Tekintetes, és Nemzetes, viszont Nemzetes, Vitézlő és Nemes, nem különben Polgári Státusainak és Rendeinek, a' kik vagy személyesen, vagy pedig Követfégbéli kötelesség szerint az őket küldőknek nevekben, a' fent említett Császári's Királyi Felség által hirdettetett mostani Országgyűlésére egybe gyűltek, kegyelmesen jelentetik:

Hogy az Uraknak, a' Státusoknak, és Rendeeknek alázatos Jelentésekre, mellynél fogva a' Vallás dolgában támadott különböző értelmeket, minthogy azokra nézve, a' közelebb múlt Sz. András Havának 7-dik napján, 1790-dik észendőben költ utóbbi kegyel-

gyelmes válsz fzerint-is reménység nem lehetett a' meg-egyezés felől, ő Királyi Apostoli Felségének, végképpen leendő el-igazítás végett ajánlották, a' fent említett Felség ugyan azokat a' fzerint igazította, és végezte-el, a' mint azt az azok eránt teendő Törvénynek ide foglalt Tzikkelye mutatja. Az vagyon tehát hátra, hogy ezen Tzikkely a' jelenvaló Ország-gyűlésén teendő Törvények' rendébe íráttassék-bé, és annakutánna az Urak a' Státusok és Rendek arra az egyességre, és szívbeli özfze köttetésre, a' melyet mind önnön magok felette óhajtottak, mind a' Királyi Apostoli Felség a' maga végezéseinek tzéljául tett, és a' melyet az Uraknak a' Státusoknak és Rendeknek mint a' köz boldogság elő mozdtításának legbizonyosabb elzközét hathatóssan javasol, eljuthassanak. Mellyel a' fent említett Császári Királyi Apostoli Felség ugyan azon Státusoknak és Ország Rendeinek, a' maga Császári Királyi kegyelmét kegyelmesen és állandóul ajánlja.

A' Császári 's Királyi Apostoli Felség által.

Bétsben. Boldog Afzszony Havának 13-dik napján 1791-dik Esztendőben.

Pálfatori Sándor. mk.

TÖR-

TÖRVÉNY TZIKKELY

A'

VALLÁS DOLGÁBAN.

Minthogy a' Státusok és Ország' Rendek, a' magok közt leendő örökös egyet értésnek és egyeslének helyre állítása végett, meg-esmérték igazfágos dolognak lenni azt, hogy a' Vallás' dolga magában Magyar Országban, abba az állapotjába, a' mellybe azt az 1608-dik és 1647-dik esztendőbeli törvények helyhezttették, vizfsza állíttassék, és hogy következésképpen mind az Auguftana, mind a' Helvetika Confessiön lévő Evangélikus Hazafiaknak örökre vizfsza állíttatott izabados vallás gyakorlásának fundamentomául vétettessenek-fel, és újjíttatassanak-meg a' Bétsi Békesfének rendelése, mellyek az 1608-dik esztendőnek, Koronázás előtt való első Törvény' Tzikkelyébe megíráttak, és a' Törvény Könyvbe bé-iktattak; ismét a' Lintzi Békélésnek tartásai, mellyek az 1647-dik esztendőbeli 5-dik Törvény Tzikkelybe bé-fzerkeztettek: azért ő Felségének kegyelmes meg-egyezésével az a' végezés tétetik.

X 3

Elő-

Először: Hogy nem tekintvén az utóbbi Rendelésekre, és Törvényekre, valamint a' különös Privilegiumokra-is, a' Parantsolatokra, és magyarázatokra, mostantól fogva minden időben, a' vallásnak gyakorlása a' Templomokkal, Tornyokkal, Harangokkal, Oskolákkal, Temető helyekkel, s temetkezéssel való szabados éléssel együtt mind a' Zászlós Uraknak, Ország Nagyjainak, és Nemeseknek, mind a' Szabad Városoknak, s közönségesen az egész Státusoknak és Rendeeknek, a' magok és a' Fiskus Jóságában, a' Mező Városokban és Falukban mindenütt szabaddá hagyattassék, és mind azok közzül senki, akármely karban és állapotban helyheztetett legyen, annak szabados szokásában és gyakorlásában, akármely ki-fogás alatt ő Felségétől, vagy más akármely Földes Uraktól semmi módon ne háborgattassék, vagy meg ne akadályoztassék: A' Parafztok-is akár Mező Városiak, akár Falusiak legyenek, akármely Földes Uraknak és a' Fiskusnak Jóságában, jó Békeség, és tsendeslég okáért, a' szabados Vallásbéli gyakorlásban és szokásban, hasonlóképpen sem ő Felségétől, vagy Udvari Szolgáitól, sem a' magok Földes Uraiktól, akármely úton módon, vagy akármely szín alatt-is meg ne háboríttassanak, vagy akadályoztassanak.

Másodszor: Az illyeténképpen ki-nyilatkoztatott szabad Vallás gyakorlásnak nagyobb erősfégére jelentetik az-is, hogy azon

gya-

gyakorlás többé sohol sem különös (*privatum*) hanem mindenütt közönséges (*publicum*) és ennél fogva a' különös és közönséges vallásbéli gyakorlás közt való külömbség tellyesféggel el-töröltetvén, szabad legyen az Evangélikusoknak az alább írt módon ennek-utánna azon Helyekbe-is, a' melyek eddig Filialis Ekklezsiáknak tartattak, és mind azokba, a' melyekbe az Evangélikusok szükfégesnek fogják ítélni, Egyházi szolgákat bé-vinni, Templomokat Tornyokkal, vagy azok nélkül, Pap-házakat, és Oskolákat, valamint minden külömbség nélkül azokba a' helyekbe-is, a' hol most Vallásbéli gyakorlások vagyon, minden további engedelem kérés nélkül építeni, avagy újjítani, mindazáltal olly ki-kötés alatt, hogy mivel az adó fizető népnek kéméllése a' köz igazgatásnak egy kíváltképpen való része, tehát az ollyan helyeken, a' hol ennek utánna a' Vallásbéli szabad gyakorlás' bé-vitelével valami új Templomot, vagy imádkozó házat kellene építeniek, vagy Egyházi szolgát bé-vínniek, előre az azt illető Vármegyétől ki-küldendő elegyes Deputátzió által, mindazáltal Püspök emberének belé avatkozása nélkül, a' megkívántató tehetségek, az adófizető közfégnak ereje, mind a' Lelkeknek, mind az ott állandóúl lakozó, s a' Vallás közönséges gyakorlásának fenn tartására elégféges Háznépeknek száma, a' Földes Uraságnak jelenlétében ki-nyomoztassanak, meg-tudakoztassanak, és a' Vármegyének tudtára adassanak,

nak, a' mikor Bizonyfág tévő levelet nyervén a' felől, hogy elégséges épülethez való tehetségek vagyon, és a' vallás gyakorlásának fel-tartásához illendő számok; a' Földes Úr tsupán tsak belső teleket, vagy lakatlan földet tartozzon a' Templomnak, Pap-háznak, és Oskolának ki-mutatni; a' Katholikus Közfégek pedig az efféle Ekkleziáknak, vagy Oskoláknak fel-építésére, vagy meg-afandékozására sem pénz, sem szekeres, vagy gyalog napszámokkal segítséget adni kötelesek ne légyenek, a' melly az Evangyélíkus Földes Uraknak, és Közfégeknek részéről is az újjonnan építendő Katholikum Templomokra, és Pap-házakra nézve meg-tartassék; az Evangyélíkus Nemeseknek vagy Földes Uraknak Jusfaik pedig a' vallás' szabad gyakorlása, a' Templomoknak és Pap-házaknak építése vagy újjítása körül most és mindenkor meg - szoríttatlan és határozatlan maradnak.

Harmadszor: Az Evangyélíkusokat illető szabad vallásbéli gyakorlásnak következéséhez képest, akár légyenek azok mester emberek, akár más egyéb karban és állapotban helyezettettek, ellent nem állván a' Céhbéli Privilegiumok - is, sem a' Misére, sem a' Bútsú-járásokra, sem más egyéb szokásokra, és vallásokkal ellenkező tselekedetekre semmi szín és bírság alatt ne kényszeríttessenek, vagy akármelly névvel nevezendő váltság-pénzre ezen név alatt ne büntetessenek.

Negyed-

Negyedszer: Mind a' két Valláson lévő Evangyélíkusok, azokban, a' mellyek a' vallásra tartoznak, egyedül a' magok vallásokon lévő Elöl-járóiktól fügjenek; hogy pedig ez a' vallás dolgában egymástól grádisonként függő Felsőség tulajdon valóságos rendében fel-állíttassék, magának tartja ő Felsege, mind az elébb említett Felsőségnek rendbe hozására, mind az egyházi fenytéknek egyéb részeire nézve, egyéb aránt a' vallásnak szabadságát sértetlenül hagyván, azt a' Just, hogy olly rendet szabhasson, a' melly az azon a' valláson lévő Világi és Belső Fő embereknek közönséges meg-egyezéséből leg-illendőbbnek fog találtatni.

Annakokáért a' Császári Királyi Felsőge a' magát illető leg-felsőbb el-intéző hatalomhoz képest mind a' két valláson lévő Evangyélíkusokat bővebben meg fogja halgatni, és egyfzersmind gondja lészzen arra, hogy ezen dologban egy bizonyos, és az ő vallásoknak sarkalatos Igazságaihoz alkalmaztatott rend szabattassék; azon közbe pedig az végeztetik, hogy az ő vallásokon lévőeknek Synodussaiban annak módja szerint a' Hit' dolgában tett Egyházi törvények, azok tudniillik, a' mellyekkel most valóságossan élnek, és a' mellyeket ennekutánna e' mostani törvény által meg-határozott módon tejjendenek, sem az Ítéző székek parantsolati, sem a' Királyi Rezolútiók által meg ne változtattathassanak, szabad lészzen annakokáért ő nékiek nem tsak Consistoriumo-

) 5

kat

kat tartani, hanem Synodusokat-is, tsak hogy mind az azokra fel - gyülekezendő fzemélyeknek számát, mind az azokban folytatandó dolgokat előre bé - jelentsék, a' Királyi Apostoli Felségnek esetről esetre lejendő engedelme szerint, azon helyre a' mélyet magok a' fent említett Felségnek előre való meg-egyezésével választándának gyűjteni, úgy mindazáltal, hogy ezen egyik vagy másik valláson lévő Evangyélíkusok Pap megyéinek közönséges Synodussaiban, mellyeket a' mint meg vagyon mondva ő Felségének előre bé kelletik jelenteni, ha a' fent említett Felségnek úgy fog tetszeni, Királyi embert-is, vallásbéli külömbség nélkül, nem ugyan igazgatás vagy Prézesfég végett, hanem tsupán tsak vigyázásnak okáért tartozzanak bé-botsátani, és az illyen módon tett Egyházi Törvények és végezések nem elébb kezd-hessék-el a' magok erejeket, hanem minek-utánna a' Királyi leg-főbb vizsgálaton által mennek, és jóvá hagyatnak. Egyébaránt is mindenekben a' Királyi leg-főbb vigyázó hatalom, melly az Országnek Törvényes Ítéző székei által fog gyakoroltatni, és egyéb Királyi Jussok, mellyek a' fent említett Felséget mind a' két valláson lévő Evangyélíka Ekkleziának Egyházi dolgai körül illetik, a' magok mivóltokba maradván, mellyeket a' fent említett Felség soha semmi férelemmel illetetni nem enged.

Ötödför: Nem tsak az apróbb és nagyobb oskoláikat, a' mellyek most vagynak, meg-

meg-tarthassák; hanem újjakat-is, valahol nekik fzüikfégesnek látszik, valamint Felsőb-beket-is, ezekre nézve ugyan tsak hozzá járúlván előre a' Királyi meg-egyezés, állíthassanak, és azokba Mestereket, Tanítókat, Igazgatókat, Vice-Igazgatókat hívhas-sanak, azokat el-botsáthassák, számokat nevelhesék vagy kissebbíthessék, nem külömben mind helybéli, mind főbb, és leg-felsőbb tudomány' dolgát kórmányozó Férjfiakat, és Oskolák' Gondviselőit a' magok vallásán lévőek közzül választhassanak, a' tanításnak és tanulásnak módját, finór mértékét, és rendét (ezen Oskolákra nézve-is a' fent említett Felségnek leg-főbb vigyázó hatalma, melly a' mint fellyebb meg-mondatott az Orzágnak törvényes Ítéző székei által fog gyakoroltatni, a' maga mivóltában maradván) magok szabhassák-meg ennekutánna minden időben a' két valláson lévő Evangyélíkusok. Mindazáltal az oskolabéli tanításnak regulázása, melly a' Státusoknak és Rendeknek alázatos fel-tett kívánsága szerint ő Felsége által fog meg-határozatni, ezen oskolákra-is ki-terjesztetik; ide nem értetődvén a' vallásra tartozó dolgok, mellyek mindenik vallásnál mint azoknak tulajdonai meg-maradnak. Ezenkívül a' De-ákjaik nem tsak bátran el-mehessenek a' magok Jóltévőikhez az alamisnának el-vétele, és az Egyházi szolgálatnak segítése végett, hanem a' külső Orzági Akadémiákra-is tanulásnak kedvéért minden akadály nélkül ki-

ki-botsáttassanak, és ott a' számokra rendeltett jótéteményeket vehessék. Továbbá mind vallásoknak ágazatait magába foglaló, mind szent Írás magyarázó, és a' kegyesség' gyakorlására tanító könyveiket, az önnön magok által tejendő, és a' Királyi Helytartó Tanátsnak nevezet szerint bé-jelentendő, s magok vallásán lévő Könyv vizsgálóknak vizsgálások alatt szabadon ki-nyomtatathassák, úgy mindazáltal, hogy azon Könyvekbe a' Római Katolika vallás ellen semmi motskolódások, avagy betstelenítések bé ne iktattassanak; mellyről számot adni azok tartoznak, a' kik az ollyatén motskokat, és betstelenítéseket ki engedik nyomtatatni, és egyfzersmind azon Királyi Rendelet, hogy az újonnan ki-botsátandó Könyvek a' Királyi Helytartó Tanáts által három párba fel-küldtessenek, ezen Könyvekre-is ki-terjesztetik.

Hatodszor: A' Keresztelésért, Temetésért, és esketésért való pénz (*Stola*) és ágybér, mellyeket eddig az Evangyélíkusok a' Katolikus Papoknak és Oskola-mestereknek, avagy egyéb Templom szolgálainak, vagy kélf pénzül, vagy föld terméséből, vagy dolgozással fizettek, ennekutánna tellyességgel ne fizettessenek, és a' most folyó Ország-gyűlése Törvény tikkelyeinek ki-hirdetésétől fogva három hónapokat számálván, sehol többé meg ne vétettethessenek, hanem ha az Evangyélíkusok a' nevezett Plebánusok' szolgálatiával önként él-

nének,

nének, melly esetben azon szolgálatokért a' Katolikusokkal egyenlő fizetést le tenni tartozzanak. Miképpen lehessen pedig a' Katolikus Papoknak ezen el-vesztett jövedelmeiket ki-pótolni? az eránt a' Helytartó Tanáts meg-hallgattatik, egyfzersmind pedig ugyan annak tudtára fog adatni, hogy ő Felsége fo-ha arra nem áll, hogy ezen ki-pótolás végett, vagy az adófizető nép, vagy a' Királyi Tár-ház valamivel terheltesse. A' Templomoknak Pap-házaknak, avagy Oskolának építése vagy újjításakor pedig, sem a' Katolika közfég az Evangyélíkusoknak, sem az Evangyélíka a' Katolikusoknak kézi, vagy fizetesi munkával ne tartozzon, és az az eránt készült kötelező Levelek erőtelennek tartassanak.

Hetedszer: Mind a' két valláson lévő Evangyélíkus Papok a' magok vallásokbéli betegetek és rabokat, a' szokott Polgári vígyázatok fenn tartása mellett, szabadon mindenkor és mindenütt meg-látogathassák, a' halálra kézfíthessék, és a' halálra ítéltetteknek közönségesen-is a' büntetésnek helyén mellettek lehessenek, tsak hogy a' nép előtt ollyan alkalmatossággal prédikátziót ne mondjanak: a' Római Katolikus Papok pedig midőn a' betegetektől, raboktól, és azokhoz való járulástól, a' szokott Polgári vígyázat megtétvén, semmi módon el ne tiltassanak.

Nyóltzadszor: A' nagyobb és kisebb Tisztfelekre nézve az a' rendelés tétetik, hogy

azok

azok a' Magyar Haza eránt érdemes, és a' törvény szerint meg-kívántatott minéműségekkel bíró Hazafiaknak minden vallásbéli külömbiség nélkül osztatassanak.

Kilentzedszer: Az Evangyélíkusok a' Decretumi esküvésnek le-tétele alól-is ezen igékre nézve: *A' boldogságos Szűz Máriára, Szentekre, és Istennek Választot-tira* fel-szabadíttassanak.

Tizedszer: Az Evangyélíkusoknak, az Ekkleziák, Egyházi szolgák, akármi névvel nevezendő Oskolák, Ispotályok, Árva házak, és akármelly szegények, vagy Augustána és Helvétika valláson lévő Ifjúságnak számára tett, vagy ennekutánna teendő Fundátziók, valamint az Alamisnák-is ő tőlök semmi módon el ne vétessenek: sem az ő kezekből és gazdálkodások alól akár-melly szín alatt-is ki ne húzassanak. Ennekfelette azon Fundátzióknak igazgatása azoknál épségben, és sértetlenül meg-hagyatassék, a' kiket ő közölök rend szerint illet, azok a' Fundátziók pedig, a' melyek mind a' két vallású Evangyélíkusoktól az utolsó Uralkodás alatt ne talám el-vétettek volna, ugyan azoknak mindjárt vizsza adassanak, ki-terjesztetvén a' Királyi leg-felsőbb gondviselés arra-is, hogy ezen Fundátziók a' Fundátoroknak akaratajok szerint ki-szolgáltassanak, és osztattassanak.

Tizen-egyszer. Mindennemű Házasság-béli Pereik mind a' két valláson lévő Evangyélíkusoknak az ő tulajdon Egyházi Gyü-

Gyűléseiknek ítéletére hagyatassanak. Ő Felsége mindazonáltal a' maga Királyi köteletségéhez képest, meg-halगतván magokat mind a' két valláson lévő Evangyélíkusokat, eleve illendő módot fog gondolni nem csak abba, hogy a' Perlekedő feleknek tel-lyes bátorsága végett ezen Egyházi Gyűlések jó módba, és rendbe hozattassanak, hanem hogy azon farkalatos finór mérték gyanánt lejendő törvények, melyek szerint ezen Egyházi Gyűlések annak idejében a' Házasság-béli Pereket itélni fogják, meg-vizsgálás, és meg-erősítés végett néki bé-mutatassanak. Az alatt pedig ezen Házasság-béli Pereket ítéltetni fognak az utóbbi esztendőkre szokásba lévő bé-vett principiumok szerint, a' világi Törvény-székek által, t. i. a' tulajdon Ítélszékekkel bíró Vármegyékben és Kerületekben, azoknak tulajdon Törvény Táblái által; a' szabad Királyi, és Bánya Városokban pedig azoknak Tanátsai által, szabaddá tétetvén a' Pereknek a' Királyi, sőt mikor a' dolog úgy hozná magával, a' Septemvirális Táblára való appellátziója-is: azt mindazonáltal világossan hozzá tévén, hogy az el-válásról való végezéseknek nem egyébre hanem csak azoknak polgári következéseire nézve legyen mindenütt kötelező erejek: a' Püspököket pedig arra, hogy az efféle házassági kötésekert erőteleneknek tartsák, és a' Katolikusokra-is ki-terjeszték, ne kötelezhessék.

A' mi a' verség közt való házasságot meg-határozó engedelmet azokban az Ize-
ben

ben illeti, a' mellyek a' Haza' Törvényében tilalmasok, az Evangyélíkusok értelme szerint pedig szabadosok, ugyan azon Evangyélíkusokat ő Felsége, azokra, tudni illik a' harmadik vagy negyedik Izre nézve, valamint báldog emlékezetű Felséges Császár és Király II. József ő Felsége kedves Testvére rendelte, a' nála való engedelem kérésétől most és mindenkor fel-fzabadítja.

Tizen-kettődjör: Mind a' két valláson lévő Evangyélíkusokat az illeténkép-pen tett és örökké meg-maradandó Törvénynek erejével, vallásoknak szabados gyakorlása, Templomaiknak, Oskoláiknak, Pap-házaiknak, és Fundátzióiknak nálók való meg-tartása felől minden módon bátorságofokká tévén, hogy a' békeség, és egyesség ő közöttök, és a' Római Katolika vallást tartó Hazafiak közt még inkább meg-erössí-tessék, az a' rendelés tétetik, hogy az említett Templomoknak, Oskoláknak, Pap-házaknak, és Fundátzióknak bírásában (fenn maradván mindazáltal a' Szirmai és Hrabovszki Fundátziókra, nem külömben az Apafi Fundátziójára nézve-is, a' mennyire azt próbákkal meg-bizonyíthatnák, az Evangyélíkusoknak törvényes keresetek) mind két részről vétetessék-fel finór mértékül a' mostani birtoknak állapotja, olly móddal, hogy ennekutánna a' Katolikusoknak Fundátziói Katolikusok', az Evangyélíkusoké pedig Evangyélíkusok' számára fordíttassanak, és hogy nem csak azoknak további vizfsza kérésé-

réséről mind két részről le-mondjanak, hanem soha többé semmi Templomoknak, Oskoláknak, és Pap-házaknak el-vétele meg-ne engedessék, azok pedig, a' kik efféle erőszakos foglalásokkal magokat vétkesekké tejéndik, az 1647-dik efsztendőbéli Törvény Tzikkelyben rendelt 600. Magyar forint büntetés alá vettessenek.

Tizen-harmadszor: Mivel a' Római Katolika Vallásról, a' Békeségek' értelme szerint bé-vétetett Evangyélíka Vallásoknak valamellyikére való által menetel, ellenkezik a' Katolika Vallásnak értelmével, tehát hogy az vaktába ne történnyen, az ollyatén elő fordulandó eseteket a' Királyi Felségnek hírül kellessen adni. Azonkívül kemény büntetés alatt meg-tíltassék, hogy senki, akárki légyen ez, egy Katolíkust-is, akármelly eszköz által-is az Evangyélíka vallásnak bé-vételére tsalogatni ne mérészeljen.

Tizen-negyedszer: Már oda fellyebb jelentetett, hogy ezen jussaik az Evangyélíkusoknak tsak Magyar Országban tartják-meg a' magok erejeket, következésképpen Dalmátzia, Horváth, és Tóth Országok a' magok különös Törvényeikkel való élésben továbbra-is meg-hagyattassanak, és így azokban az Országokban az Evangyélíkusok se Jófszágokat ne bírassanak, sem kö-zönséges vagy magános Tífszfégeket ne-víselhessenek. Szabad légyen mindazonáltal az Augusztána, és Helvetika valláson lévő-knek

nek a' magok Ősi Nemesi Jussaikat azon Országokba-is a' Törvény útján keresni, melly úton ha valamelly Jőszágot meg-nyerendek, ő Felsege magára vállalja az ő károknek meg-fordításáról való gondviselést. Ezen kívül azon Alsó Tóth Országba lévő rész szerint Augusztána, rész szerint Helvetika vallást tartó egynehány Helységek, továbbra-is nem tsak semmi úton módon ne háborgattassanak, de sőt Vallásoknak szabad gyakorlásában úgy, a' mint azzal most élnek, ezután-is meg-hagyattassanak. Utóljára a' Kereskedésnek, és mesterfégeknek kedvéért szabad legyen mind a' két vallású Evangyélikusoknak zselléri jussal magoknak bérelt házakat, nem pedig Nemesi, vagy polgári saját örökséget szerzeni.

Tizen-ötödfőzör: Az elegyes vallásbéli Házasságokból, mellyeknek mindenkor Katolikus Papok előtt kellek végbe menni, a' kiknek mindazonáltal az ilyen házasságoknak akármelly szín alatt-is akadályt vetni szabad ne legyen, származott és származandó gyermekek, ha az attyok leendő Katolikus, mindnyájan annak vallását kövessék, ha pedig az anyyok lefzen Katolika, akkor tsak a' fiak maradjanak az attyok' vallásán.

Tizen-hatodfőzör: A' Házasságbeli perek, mind az olyan Házasságokba, a' mellyek különböző vallásúak közt kezdődtek, mind pedig azokban, a' mellyek egyik vagy másik Félnek az Evangyélika vallástól a' Katolika valláshoz lett el-fszakása által ollyanok-

nokká lettek, minthogy mind a' két esetben valóságos Sákramentom dolga forog-fenn, a' Katolikusok' szent Székei előtt folytattassanak.

Tizenhetedfőzör: Az Augusztána és Helvetika Cofelsión lévőek, a' Katolikusoknak most szokásban lévő Innepeiket, a' közönséges piatzra nézve, nem pedig magok házoknál, a' hol a' lármás munkákat ki-vévén, minden egyéb dologtétel szabad lészén, a' közönségesen eső meg-fértetésnek el-távoztatásáért, tartozzanak meg-tartani, hozzá adván ezt: hogy a' Földes Uraknak, és minden Házi Gazdáknak törvénybe való idéztetés alatt tilalmas legyen, a' magok Jobbágyait és tselédjeiket, akár legyenek azok Katolikusok, akár Evangyélikusok, a' magok Innepeiknek meg-tartásában, és vallásbéli szokásaikban, 's áhítatosságokban meg-akadályoztatni.

A' Császári és Királyi Apostoli Felségnek kegyelmes Urunknak nevével, a' Felséges Ertz Hertzegnek, az Uraknak, Nemes Magyar Ország, és ahoz kaptolt Tartományok, Fő Tisztelendő, Tisztelendő, Betsületes, Tekin-

Tekintetes, és Nemzetes, viszont
Nemzetes, Vitézlő és Nemes,
nem különben Polgári Státusai-
nak és Rendeinek, a' kik vagy
fzemélyesen, vagy pedig Követ-
fégbéli kötelesség szerint az őket
küldőknek nevekben, a' fent említ-
tett Császári 's Királyi Felség ál-
tal hirdettetett mostani Ország-
gyűlésére egybe gyűltek, ke-
gyelmesen jelenteni kelletik.

(L. S.)

